

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.674/2016/3.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke
Sipőczné dr. Tánczos Rita előadó bíró
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Kovács Sebestyén László ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: Kormánytisztviselői Döntőbizottság határozata
megváltoztatása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.582/2015/5.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.M.3055/2014/13.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.582/2015/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Az 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a perrel érintett időszakban, 2013. január 1-jétől 2013. december 31-éig a felperes ... Kormányhivatala ... M. Osztályán titkárság és igazgatási ügyintézői munkakört látott el. 2013. szeptember 24-étől 2014. február 20-áig keresőképtelen állományban volt, majd 2014. február 24-étől a hivatal O. Osztályára került okmányirodai ügyintéző munkakörbe, ténylegesen azonban recepciós feladatokat látott el. 2013. évi teljesítményét közvetlen felettese 2014. február 21-én értékelte, melynek eredményeként összteljesítményét

69,69 %-ra, azaz megfelelőre minősítették. A felperes az értékeléssel szemben kifogással élt. A munkáltató 2014. március 10-én kelt válaszában a vitatott értékekhez ténymegállapításokat fűzött. A felperes az indokolásban foglaltakat vitatta, ezért teljesítményértékelése megállapításaival szemben a Kormánytisztviselői Döntőbizottsághoz fordult.

- [2] A Kormánytisztviselői Döntőbizottság 2014. július 21-én kelt határozatával elutasította a felperes közszolgálati panaszát. Indokolásában rögzítette, hogy a teljesítményértékelés megállapításait kizárólag abból a szempontból vizsgálhatta, hogy az tartalmaz-e hibás, valótlan, személyiségi jogot sértő megállapítást, a százalékos mértéket azonban nem vizsgálhatta felül. Ugyancsak nem vitatható a teljesítménykövetelmények megállapítása, mivel az nem minősül ténymegállapításnak. Nem találta alaposnak a felperes azzal kapcsolatos kifogását, hogy a teljesítményértékelésre a jogszabályi határidőn túl került sor, figyelemmel a felperes hosszas keresőképtelen állományára. Nem fogadta el a felperes arra vonatkozó kifogását sem, hogy a teljesítményértékelésben megjelölt hibákra korábban sem szóban, sem írásban nem figyelmeztették utalva arra, hogy annak még kedvezőtlenebb eredményű értékelés esetén sem kell megelőznie a munkáltató értékelését. A döntőbizottság megállapította, hogy a felperes által becsatolt hangfelvételt nem tudta bizonyítékként értékelni, mivel a felperes kifejezett felhívásra sem jelölte meg, hogy azt mely tény bizonyítására kívánja felhasználni, csupán akként nyilatkozott, hogy az abban foglaltak a munkáltató nyilatkozatainak valóságtartalmát kérdőjelezi meg. Rögzítette azt is, hogy a rendkívül rossz minőségű hangfelvétel alapján még az sem volt megállapítható, hogy az mely személyek hangját rögzítette.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

- [3] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság semmisítse meg a Kormánytisztviselői Döntőbizottság határozatát és kötelezze új határozat meghozatalára figyelemmel arra, hogy határozatának indokolása nem megalapozott, érdemi vizsgálatot nem folytatott le. Állította, hogy a munkáltató sem korábban, sem ezt követően nem kifogásolta munkáját, így nem volt kellően alátámasztott és helytálló az értékelés.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását és a döntőbizottsági határozat hatályában történő fenntartását kérte arra hivatkozva, hogy a munkáltató mérlegelési jogkörében hozott döntése nem vizsgálható felül, illetve a döntőbizottsági eljárásban kellő indokát adta az értékelés megállapításainak.

Az első- és másodfokú bíróság döntése

- [5] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.M.3055/2014/13. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és a „Köztisztviselői Döntőbizottság” VI.-... számú határozatát hatályában fenntartotta és 10.000 forint perköltség megfizetésére

kötelezte a felperest. Megállapította, hogy a felperes keresőképtelen állományát követően 2014. február 20-án - a korábbi jogviszonyát közös megegyezéssel történő megszüntetésére vonatkozó korábbi kérelme ellenére - munkáját felvette, így az alperes jogszabályi kötelezettségére figyelemmel elrendelte a felperes teljesítménye értékelését. A személyes értékelő elbeszélgetésen a hivatalvezető-helyettes részletesen megindokolta értékelése eredményét.

- [6] A bíróság a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.) 130. § (2) bekezdésére figyelemmel a teljesítményértékelés megállapításait kizárólag abból a szempontból vizsgálhatta felül, hogy tartalmaznak-e hibás vagy valótlan, illetve személyiségi jogot sértő megállapításokat vagy sem. A hivatalvezető-helyettes és a hivatalvezető tanúvallomása alapján megállapította, hogy a felperes munkavégzésével kapcsolatban több probléma merült fel, melyre szóban többször felhívták a figyelmét, illetve jelezték kifogásaikat. A szakmai professzionalitás értékelése körében előadták, hogy a felperes figyelmét többször fel kellett hívni a munkaidő pontos betartására, illetve, hogy koncentráljon a feladatokra. A rendezettség vonatkozásában előadták, hogy a felperes magánéleti problémái elvonták a figyelmét munkavégzéséről. A terhelhetőség körében azt vallották, hogy a nagyobb önállóságot követelő feladatok stresszhelybe hozták, azokat önállóan nem volt képes megoldani. A munkaidő betartása vonatkozásában értékelték, hogy a felperes gyakran dohányzott, illetve más kollégája szobájában tartózkodott. A személyes és szociális kompetenciák körében előadták, hogy a felperes nyelvvizsga hiányában nem tudta megszerezni diplomáját, így nem kerülhetett magasabb beosztásba, illetve kollégáival több esetben nem megfelelően viselkedett.
- [7] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az alperes a per során teljes körűen igazolta az értékelés valóságtartalmát. A felperes „megfelelő” minősítést kapott, így őt nem érte hátrány. Azt sem igazolta, hogy retorzió érte volna őt a munkáltató részéről. A felperes által csatolt hangfelvétel, mint bizonyíték vonatkozásában megállapította, hogy azt a felperes elkésetten terjesztette elő, továbbá azt a Kormánytisztviselői Döntőbizottság meghallgatta, azt nagyon rossz minőségűnek, érthetetlennek tartotta, melyből nem lehetett megállapítani, hogy a beszélgetés kik között zajlott, így azt indokolatlan lett volna bizonyítékként értékelni.
- [8] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 5.Mf.680.582/2015/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és 5000 forint perköltség megfizetésére kötelezte a felperest. A másodfokú bíróság kiegészítette a rendelkezésére álló adatok alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és ez alapján hozta meg döntését. Kifejtette, hogy a felperes a perben azzal érvelt, hogy az alperesnek a kifogására tett ténymegállapításai nem valósak, illetve a munkavégzését korábban nem kifogásolták. Személyes meghallgatása során állította azt, hogy

a teljesítményértékelés háttérében közvetlen felettese személyes bosszúja állt. Az elsőfokú bíróság indokát adta annak, hogy miért nem tartotta alaposnak a felperes kifogását, fellebbezésében pedig nem jelölte meg, hogy milyen okirati bizonyítékok mellőzését sérelmezi.

[9] Nem találta alaposnak a törvényszék a felperes azzal kapcsolatos kifogását sem, hogy az elsőfokú bíróság az általa becsatolt hangfelvételt nem hallgatta meg, így a szükséges bizonyítást nem folytatta le. A felperes közszolgálati panasza kiegészítése során hivatkozott először arra, hogy teljesítményértékelése és minősítése során ismeretlen személy hangfelvételt készített és megküldte a döntőbizottságnak. A döntőbizottság eljárása során ezt bizonyítékként nem értékelte. A felperes keresetlevelében nem indítványozta a hangfelvétel meghallgatását, erre irányuló kérelmét az ítélethozatal megelőző tárgyaláson terjesztette elő, nem jelölte meg azonban, hogy azzal mit kíván igazolni, alátámasztani, így az elsőfokú bíróság jogszerűen mellőzte a hangfelvétel bizonyítékként történő értékelését.

[10] Alaptalannak tartotta a törvényszék a felperes azzal kapcsolatos kifogását is, hogy az elsőfokú bíróság az alperes kormánytisztviselői állományába tartozó, az ügyben érdektelennek nem minősülő tanúk előadását vette figyelembe. A tanúk meghallgatását a felperes nem ellenezte, nem hivatkozott érdektelenségükre, a munkaügyi vitáknak pedig sajátossága, hogy olyan személyek vallomását kell bizonyítékként értékelni, akik a munkáltatóval jogviszonyban állnak, elfogultságukra utaló jel pedig nem merült fel. Megállapította, hogy a felperes általánosságban adta elő azt, hogy az egyes ténymegállapítások nem valósak, a tanúk által előadottakat azonban nem vonta kétségbe, azokra észrevételt nem tett, így a szembesítés elrendelésének szükségessége sem merült fel. Az elsőfokú eljárás során az alperes bizonyította a teljesítményértékelés ténymegállapításainak valóságát.

A felülvizsgálati kérelem

[11] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletet az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően helyezze hatályon kívül és utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára, mivel a jogerős ítélet indokolása részben iratellenes és jogszabálysértő. Az eljárás bíróságok az alperes nyilatkozatait, valamint az érdektelennek nem mondható tanúk vallomásait vették figyelembe határozatuk meghozatalánál. Személyes meghallgatása során kifejtette, hogy a teljesítményértékelés valójában munkahelyi vezetője ellene irányuló személyes bosszúja volt, s az elsőfokú bíróság nem oldotta fel az ellentmondást a csatolt okiratok tartalma és az ő előadása között. A bíróság elutasította arra irányuló kérelmét, hogy a tanúk előadásával kapcsolatos álláspontját előadja, e tényt azonban a 12.M.3055/2014/13. számú jegyzőkönyv nem tartalmazza. Érvelése

szerint a kérdéses hangfelvételt már a döntőbizottsági kérelméhez, mint bizonyítási eszközt csatolta, így azt a bíróság bármikor, külön indítvány hiányában is meghallgathatta volna. A másodfokú bíróság jogsértően hagyta helyben az elsőfokú ítéletet, mivel az nem felelt meg a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

- [12] A törvényszék megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a kérdéses hangfelvételt már a döntőbizottság meghallgatta, ugyanis csupán a hangfelvétel minőségére tett megállapítást. Mivel keresete a döntőbizottság határozata felülvizsgálatára irányul, nem lett volna mellőzhető a döntőbizottsági eljárás során is rendelkezésre álló bizonyítékok bíróság általi értékelése. Ugyancsak iratellenesnek találta a felülvizsgálati kérelem a jogerős ítéletet amiatt is, hogy megállapítása szerint a döntőbizottság előtt kifogásolt teljesítményértékelés a 2013. január 1-jétől és nem 2013. július 1-jétől 2013. december 31-éig terjedő időszak felperesi teljesítményt értékelte.
- [13] Mindezekre figyelemmel érvelése szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 1. §-át, mivel csak az alperes és tanúi által előadottakat vette figyelembe mindkét bíróság, a Pp. 163. § (1) bekezdését, mivel a tényállás megállapításához szükséges bizonyítást a szükséges terjedelemben nem folytatták le, a Pp. 206. § (1) bekezdését, mivel a csatolt bizonyítékok értékelését és egybevetését a per egyéb adataival elmulasztották és nem oldották fel az általa személyesen előadottak és a munkahelyi vezetők által előadott tanúvallomások között mutatkozó ellentmondásokat, a Pp. 213. § (1) bekezdését, mivel az ítéletek indokolása nem terjed ki keresete lényegi elemeire, többek között arra, hogy a teljesítményértékelését valós ténybeli alapok nélkül, jogszabálysértő körülmények között készítették el és adták át, valamint a Pp. 221. § (1) bekezdését, mivel a bíróságok nem jelölték meg azokat a valós okokat és körülményeket, amelyeket a bizonyítékok mérlegelésekor irányadónak vettek, és nem utaltak azokra az okokra, amelyek miatt az általa előadottakat nem találták bizonyítottnak és amely miatt az általa felajánlott bizonyítást mellőzték.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [14] A felperes felülvizsgálati kérelme nem megalapozott.
- [15] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp.272. § (2) bekezdés]. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti. Mindezek bármelyikének hiánya a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítását eredményezi [1/2016.(II.15.) PK vélemény].

- [16] A felperes felülvizsgálati kérelmében kifogásolta, hogy az eljáró bíróságok nem értékelték döntésük meghozatalánál azt a körülményt, hogy a teljesítményértékelés a munkahelyi vezetői ellene irányuló személyes bosszúja volt, nem vizsgálták azt a körülményt, hogy a munkahelyén konfliktusba keveredett egy munkatársával, és vezetői a munkatárs mellé álltak. A felperes e körben lényegében a munkáltató joggal való visszaélését, rendeltetésellenes joggyakorlását kifogásolta. Ennek megállapítására akkor kerülhet sor, ha a sérelmezett intézkedés formailag egyébként jogszerű, ezzel kapcsolatban azonban konkrét kereseti kérelme nem volt és megsértett jogszabályhelyet nem jelölt meg, így a Kúria azt a Pp. 272. § (2) bekezdésére figyelemmel érdemben nem vizsgálta.
- [17] A felülvizsgálati kérelem kifogásolta azt is, hogy az eljáró bíróságok a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütköző módon nem tárták fel kellő módon a tényállást, nem tisztázták a meghallgatott tanúk vallomása és a felperes előadása közötti ellentmondást, és az érdektelennek nem tekinthető tanúk vallomására alapították ítéletüket.
- [18] Helytállóan mutatott rá a másodfokú bíróság ítéletében arra, hogy a munkaügyi viták sajátossága, hogy olyan személyek vallomását kell bizonyítékként értékelni, akik az adott munkáltatónál közszolgálati jogviszonyban állnak, azonban e körülményre figyelemmel e tanúk vallomása nem tekinthető elfogultnak. A felperes a tanúk meghallgatásakor jelen volt, nem hivatkozott arra, hogy nem tekinthetők érdektelennek, a tárgyalásról készült jegyzőkönyv (12.M.3055/2014/13.) nem tartalmaz arra vonatkozó adatot, hogy a felperes vitatta volna a tanúk vallomása tartalmát, s a jegyzőkönyv kijavítását utóbb maga sem kérte.
- [19] A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróságnak a bizonyítékokat a maguk összességében kellett értékelnie és meggyőződése szerint elbírálnia a felek előadása és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékok egybevetésével. Abból a körülményből, hogy a tanúk vallomása egybehangzó volt és tényállításaikat igazolható módon a felperes nem kifogásolta, elfogultságukra a tárgyalás során nem hivatkozott, jogszerűen juthattak arra a következtetésre az eljáró bíróságok, hogy a tényállás megállapítása során a tanúk által előadottakat vették figyelembe. Figyelemmel voltak arra is, hogy utóbb a felperes a tanúk által tett tényállításokat csak általánosságban vitatta, azzal ellentétes konkrét tényállítást nem tett. Egységes abban a bírói gyakorlat, hogy az a körülmény, hogy a megállapított tényállás egyes - nem perdöntő - bizonyítékokkal nem vagy nem teljes mértékben áll összhangban, nem minősül jogsértésnek, mivel a tényállás az összes bizonyíték egybevetése alapján nem tekinthető okszerűtlennek (BH 2001.301.).
- [20] Kellő alap nélkül kifogásolta a felperes felülvizsgálati kérelmében azt is, hogy jogsértő módon mellőzték a bizonyítékok köréből az eljáró bíróságok az általa, a kormánytisztviselői döntőbizottsági eljárás során csatolt hangfelvétel meghallgatását. A Pp. 164. §-a szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket annak a félnek kell

bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. Hivatalból való bizonyításnak csak akkor van helye, ha azt a törvény megengedi. Erre figyelemmel a perben a felperesnek kellett volna indítványoznia a döntőbizottsági eljárás során csatolt hangfelvétel bizonyítékként történő értékelését figyelemmel arra, hogy a Kormánytisztviselői Döntőbizottság eljárása során nem értékelte azt. Meg kellett volna jelölnie, hogy a hangfelvétel meghallgatása mely, általa állított tény, körülmény alátámasztására szolgál és annak bizonyítására más, legalisan megszerzett eszközzel nincs módja. A felperes ennek megfelelő indítványa hiányában nem tekinthető jogellenesnek, hogy a felperes által kifogásolt, az érintettek hozzájárulása nélkül készített hangfelvételt a bíróságok nem értékelték bizonyítékként.

- [21] Helytállóan hivatkozott arra a felülvizsgálati kérelem, hogy tévesen rögzítette a törvényszék ítéletében a teljesítményértékeléssel érintett időszakot, az helyesen 2013. január 1-jétől 2013. december 31-éig terjedő időtartam, e körülménynek azonban az ügy érdemi elbírálása szempontjából nem volt jelentősége.
- [22] Alaptalanul kifogásolta a felperes felülvizsgálati kérelmében azt is, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 213. § (1) bekezdését, illetve 221. § (1) bekezdését, mivel az nem terjed ki keresete minden elemére. Az Alkotmánybíróság több határozatában kifejtette, hogy a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megválaszolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív előadásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása [30/2014.(IX.30.) AB határozat indokolás (89.)]. A bíróságok az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részleteire vonatkozó észrevételeinek értékeléséről kell a határozat indokolásában számot adni [7/2013.(III.1.) AB határozat].
- [23] Nem merült fel adat arra, hogy az eljáró bíróságok a mérlegelési körükbe vont adatok értékelése során nyilvánvalóan téves vagy okszerűtlen következtetésre jutottak, az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést követtek volna el, vagy ne tettek volna eleget indokolási kötelezettségüknek, így a Kúria a jogerős ítéletet - mivel az nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályhelyeket - a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [24] Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban igazolható költsége nem merült fel, ezért a Kúria e tárgyban a Pp. 78. § (2) bekezdése alapján mellőzte a határozathozatalt.
- [25] A pereszes felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosult, így a felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [26] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2017. június 14.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági ügyintéző